

موضوع:

راهکارهای ایجاد تمایلات فرزندآوری زنان شاغل

استاد راهنما:

کبری قاسمی

نویسندگان :

زهرا صالحی شایگان

زیبا کاشکی

رویسا حسنلو

مدرسۀ علمیه امام خمینی (ره)؛ شهرستان بابل، کرمان

تابستان ۱۴۰۴

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

راهکارهای ایجاد تمایلات فرزندآوری زنان شاغل

چکیده

موضوع تحقیق حاضر راهکارهای ایجاد تمایلات فرزندآوری زنان شاغل می باشد. با توجه به کاهش فرزندآوری زنان شاغل و پیامدهای جبران ناپذیر سیاسی_اجتماعی_اقتصادی آنها امروزه یکی از مسائل مهم حاکمیت شده است. چالش های بسیار زیاد اشتغال زنان و زندگی خانوادگی آن ها تعارض ها و مشکلاتی را ایجاد می کند. تا جایی که مجبور به انتخاب بین فرزندآوری و اشتغال می شوند و این امر موجب می شود آن ها از بزرگترین و جدی ترین مسئولیت مقدس الهی که مادری می باشد باز بمانند. به دین جهت در این تحقیق بر اساس آموزه های دینی به مفهوم شناسی شاغل و اهمیت فرزندآوری از منظر اسلام و راهکارهای حمایتی دولت از زنان شاغل که حمایت مالی و اجتماعی و حمایت از خانواده و جوانی جمعیت و نظارت و ضمانت بر اجرای صحیح قانون کار زنان و همچنین راهکارهای حمایتی آموزشی_فرهنگی از زنان شاغل که آموزش تعادل بین کار و خانواده آموزش مفاهیم اسلامی فرزندآوری از طریق رسانه ی فرهنگی و برگزاری کارگاه های مدیریت اشتغال و فرزندآوری پرداخته شده است. پژوهش حاضر با جمع آوری اطلاعات از منابع روایی اجتماعی اخلاقی اقتصادی به شیوه ی کتابخانه ای پدیدآمده و به روش توصیفی تحلیلی به رشته ی نگارش درآمده است.

واژگان کلیدی:

فرزندآوری، زنان شاغل، حمایت دولت، نظارت، خانواده، رسانه

مقدمه:

« أَطْلُبُوا الْوَلَدَ وَ التَّمَسُّوهُ ؛ فَإِنَّهُ قُرَّةُ الْعَيْنِ، وَ رِيحَانَةُ الْقَلْبِ. »

(فرزند بخواهید و آن را طلب کنید چرا که مایه روشنی چشم و شادی قلب است.)

(مکارم اخلاق ج ۱ ص ۴۸)

فرزندآوری و تربیت نسل امری مقدس و جدی است که انجام آن بعنوان یک وظیفه الهی مورد توصیه اکید خداوند قرار گرفته است و آن را مطابق با ذات و فطرت بشری می داند.

امروزه روند کاهش تمایل به فرزندآوری بویژه در میان زنان شاغل باعث بروز آسیب هایی سیاسی، اقتصادی، اجتماعی، امنیتی و بحران های روحی و روانی جبران ناپذیر در جامعه شده است. از این رو ضرورت دارد که دولت برای پیشگیری از آن راهکارهای حمایتی زنان شاغل را که هماهنگ با فرهنگ جامعه اسلامی است همچون نظارت و ضمانت برای اجرای صحیح قانون کار زنان، حمایت از خانواده و جوانی جمعیت و حمایت های مالی و اجتماعی از زنان شاغل و بسیاری از حمایت های آموزشی_فرهنگی از زنان شاغل برای کاهش تعارض های کار و خانواده و رشد تمایل فرزندآوری پژوهش شود.

در نوشتار حاضر به بررسی این راهکارهای حمایتی پرداخته شده است.

تجربیات و ارتقای مهارت‌های مدیریت شغل و فرزندآوری مهیا می‌کنند. در کارگاه‌ها مادران شاغل با اصول و روش‌های صحیح آشنا شده و یاد می‌گیرند چگونه با چالش‌های مختلف اشتغال و فرزندآوری به طور موثر برخورد کنند.

نتیجه

۱. فرزندآوری دارای چنین اهمیت والایی است که در بسیاری از آیات و روایات به صراحت تاکید و سفارش به آن شده است و آن را شفاعت کننده ی والدین، کفاره ی گناهان و عامل ماندگاری دانسته اند.
۲. دولت با نظارت و ضمانت بر اجرای صحیح قانون کار زنان، حمایت از خانواده و جوانی جمعیت و حمایت‌های مالی و اجتماعی از زنان شاغل زنان را بر امر مهم فرزندآوری تشویق و موانع را هموار می‌سازند.

۳. زنان شاغل با مشارکت در کارگاه های مدیریت اشتغال و فرزندآوری و یادگیری مفاهیم اسلامی و با برقرار نمودن تعادل میان کار و خانواده می توانند هم جایگاه اجتماعی_اقتصادی خویش را حفظ کنند و هم نقش مهم فرزندآوری و مادری را ایفا نمایند.

پاورقی

۱. علی اکبر دهخدا، لغت نامه، تهران موسسه ی انتشارات و چاپ دانشگاه تهران، چاپ اول ۱۳۷۲ شمسی ص ۱۶۱
۲. محمد معین، فرهنگ معین، تهران ذرین، نگارستان کتاب چاپ دوم، ۱۳۸۲

۳. یوسف خیری، مقاله ی اشتغال زنان و پیامدهای آن، بانوان شیعه، شماره ی ۹، ۱۳۸۵ شمسی، ص ۱
۴. مهری قره باغیان، مقاله ی فرهنگ اقتصاد و بازرگانی، جامعه شناسی کابردی، شماره ی ۳، ۱۳۹۷، ص ۲۲۵
۵. قرآن، سوره البقره، آیه ۲۲۳
۶. محمدباقر مجلسی، بحارالانوار، بیروت، موسسه الوفا، ۱۴۰۴ ه.ق، ج ۴۴، ص ۱۶۹
۷. علی ابن حسام علاءالدین، کنز العمال فی سنن الاقوال، بیروت لبنان، دارالکتب العلمیه، ۱۴۱۹ ه.ق، ج ۴۴۲۵، ص ۱۶۹
۸. محمدحسن حر عاملی، وسائل الشیعه، قم، موسسه آل البيت (علیهم السلام)، ۱۴۰۹ ه.ق، ج ۱، ص ۴۲
۹. محمد بن علی بن حسین بن بابویه دیلمی قومی، ترجمه و متن من لا یحضره الفقیه، ترجمه: علی اکبر غفاری، تهران، دارالکتب الاسلامیه، چاپ ۲، ج ۳، ص ۴۸
۱۰. قرآن، سوره الاسراء، آیه ۱۹
۱۱. سیدان، ف، و حسامی، س. (۱۴۰۱). سنجش رابطه تعادل نقش های خانوادگی و شغلی با کیفیت زندگی زنان شاغل. جامعه شناسی آموزش و پرورش، ۲(۱)، ۱۰۴-۷۱.
۱۲. مقاله گزیده ای از قانون حمایت از خانواده و جوانی جمعیت در یک نگاه، معاونت بهداشت دانشگاه علوم پزشکی اصفهان، گروه سلامت خانواده و جمعیت، دی ماه ۱۴۰۰
۱۳. جمعی از نویسندگان، دانش خانواده و جمعیت، تهران، دفتر نشر معارف، ۱۴۰۳ چاپ ۳۲، ص ۱۸۸
۱۴. سامانه ملی قوانین و مقررات جمهوری اسلامی ایران.
۱۵. مقاله گزیده ای از قانون حمایت از خانواده و جوانی جمعیت در یک نگاه، معاونت بهداشت و دانشگاه علوم پزشکی اصفهان، گروه سلامت خانواده و جمعیت، دی ماه ۱۴۰۰
۱۶. سیدان، ف. و حسامی، س. (۱۴۰۱). سنجش رابطه تعادل نقش های خانوادگی و شغلی با کیفیت زندگی زنان شاغل. جامعه شناسی آموزش و پرورش، ۲(۱)، ۱۰۴-۷۱.
۱۷. هاجر یارمحمدی، عدالت اجتماعی در اندیشه ی علی بن ابی طالب (ع)، قم، نورالسجاد(ع)، ۱۳۹۰، چاپ ۱، ص ۵۹
۱۸. مرتضی مطهری، عدل الهی، تهران، صدرا، ۱۳۸۴، چاپ ۲۲، صص ۵۴، ۵۵
۱۹. قرآن، سوره الرحمن، آیه ۷

۲۰. سیدان، ف. و حسامی، س. (۱۴۰۱). سنجش رابطه تعادل نقش‌های خانوادگی و شغلی با کیفیت زندگی زنان شاغل. جامعه‌شناسی آموزش و پرورش، ۲(۱)، ۷۱-۱۰۴.
۲۱. کاستلز، مانوئل، عصر اطلاعات: اقتصاد، جامعه و فرهنگ، ترجمه‌ی گروهی از مترجمان با ویراستاری علی پایا، تهران، انتشارات طرح نو ۱۳۸۲ ص ۹۰
۲۲. تافلر، الووین، موج سوم، ترجمه‌ی شهین دخت خارزمی، تهران، نشر نو، ۱۳۶۲، ص ۱۸
۲۳. قرآن، سوره طلاق، آیه ۷
۲۴. مقاله‌ی اثرات مثبت رسانه‌ها در فرهنگ افزایش جمعیت، مرتضی رضایی، ۱۴۰۳
<http://www.hozeh.ir>
۲۵. مقاله‌ی اثرات مثبت رسانه‌ها در فرهنگ افزایش جمعیت، مرتضی رضایی، ۱۴۰۳
<http://www.hozeh.ir>
۲۶. رسول صادقی، زهرا شهابی، مقاله‌ی مطالعه‌ی کیفی موانع و چالش‌های مادری زنان شاغل در شهر تهران، مطالعات و تحقیقات اجتماعی در ایران، شماره‌ی ۴، ۱۳۹۶ ش، ص ۷۲۵
۲۷. مهری شمس قهفرخی، مقاله‌ی تاثیر مقدار ساعت کاری زنان شاغل بر باروری، جامعه‌شناسی کابردی، شماره‌ی ۳، ۱۳۹۷ ش، ص ۱

منابع و مآخذ

* قرآن

۱. تافلر، الووین، موج سوم
۲. حر عاملی محمد حسن، وسائل الشیعه، قم، موسسه آل البيت (علیهم السلام)
۳. دهخدا علی اکبر، لغت نامه، تهران موسسه‌ی انتشارات و چاپ دانشگاه تهران، چاپ اول ۱۳۷۲ شمسی

۴. محمد بن علی بن حسین بن بابویه دیلمی قومی، ترجمه و متن من لا یحضره الفقیه، ترجمه: غفاری علی اکبر، تهران، دارالکتب الاسلامیه،
۵. مقاله ی اثرات مثبت رسانه ها در فرهنگ افزایش جمعیت، رضایی مرتضی، ۱۴۰۳
۶. سیدان، ف، و حسامی، س. (۱۴۰۱). سنجش رابطه تعادل نقش های خانوادگی و شغلی با کیفیت زندگی زنان شاغل. جامعه شناسی آموزش و پرورش، ۲(۱)، ۷۱-۱۰۴.
۷. مقاله ی مطالعه ی کیفی موانع و چالش های مادری زنان شاغل در شهر تهران
۸. علاءالدین علی ابن حسام، کنز العمال فی سنن الاقوال، بیروت لبنان، دارالکتب العلمیه، ۱۴۱۹ه ق، ح ۴۴۴۲۵
۹. قره باغیان مهری، مقاله ی فرهنگ اقتصاد و بازرگانی، جامعه شناسی کابردی، شماره ی ۳، ۱۳۹۷،
۱۰. شمس قهفرخی مهری، مقاله ی تاثیر مقدار ساعت کاری زنان شاغل بر باروری، جامعه شناسی کابردی، شماره ی ۳، ۱۳۹۷ش
۱۱. مانوئل، کاستلز، عصر اطلاعات: اقتصاد، جامعه و فرهنگ، ترجمه ی گروهی از مترجمان با ویراستاری علی پایا، تهران، انتشارات طرح نو ۱۳۸۲
۱۲. محمدباقر مجلسی، بحار الانوار، بیروت، موسسه الوفا، ۱۴۰۴ه ق.
۱۳. یارمحمدی، هاجر عدالت اجتماعی در اندیشه ی علی بن ابی طالب (ع)، قم، نورالسجاد(ع)، ۱۳۹۰
۱۴. سامانه ملی قوانین و مقررات جمهوری اسلامی ایران
۱۵. مقاله گزیده ای از قانون حمایت از خانواده و جوانی جمعیت در یک نگاه
۱۶. جمعی از نویسندگان، دانش خانواده و جمعیت، تهران، دفتر نشر معارف